

תולַע בן פואָה – הַשּׁוֹפֵט שֶׁחֲזִיר אֶת הַשֶּׁקֶט

בְּעֶזְרַת ה'!
מִי הָיָה הַשּׁוֹפֵט שֶׁלֹּא נִלְחַם
בַּחֲרָבוֹת, אֲלֵא הֵבִיא שָׁלוֹם
לְיִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ תּוֹרָה וְאַמוּנָה?
נִצָּא לְמַסָּע מְרִתֵּק אֶל תְּקוּפַת
הַשּׁוֹפְטִים!

(מְבוֹסָס עַל שׁוֹפְטִים, פָּרָקִים ט'-')

צֶדֶק אֱלֹהִים: סוֹפוֹ שֶׁל אֲבִימֶלֶךְ הָרָשָׁע

לִפְנֵי שְׁתוּלָע הַגִּיעַ, מֶלֶךְ בִּישְׁרָאֵל אֲבִימֶלֶךְ בָּכַח וּבְאַלְיָמוֹת וּפָגַע בְּשִׁבְעִים אֲחָיו.
ה' לֹא וָתַר עַל הַצֶּדֶק! הַפְּסוּק מְלַמֵּד שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה וּמִדָּה כִּנְגֵד מִדָּה:

וַיָּשָׁב אֱלֹהִים אֶת רַעַת אֲבִימֶלֶךְ אֲשֶׁר עָשָׂה לְאָבִיו..."

(שופטים ט', נ"ו)

ה' שומע תפלות ומשיב לרשעים כגמולם

ה' הַשִּׁיב אֶת הָרָעָה גַם עַל
אֲנָשֵׁי שְׁכֶם שְׁעִזְרוּ לְאַבְימֶלֶךְ.

קָלַלְתָּ יוֹתָם הִתְקַיְּמָה בְּדִיּוֹק
מַחֲלָט!

עֲכָשׂוּ, עַם יִשְׂרָאֵל הָיָה זָקוּק
לְמִנְהִיג אֲמָתִי שִׁיחֲבֹר אוֹתָם
בַּחֲזָרָה לָהּ.

וַיָּקָם... לְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל!

"וַיָּקָם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ לְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל, תוֹלַע בֶּן פּוּאָה" (שופטים י', א')

ה' שָׁלַח אִישׁ צָדִיק לְהִיטֹת הַשּׁוֹפֵט בְּיִשְׂרָאֵל.

תוֹלַע לֹא יָצָא לְמִלְחָמוֹת בַּחֲזִית – הַ"שׁוֹעָה" שָׁלוּ הָיְתָה לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּין יְהוּדִים וּלְקַרֵּב אוֹתָם לַתּוֹרָה!

מי זה 'בן דודו'?

סוד השמות בפסוק

הפסוק קורא לו:
תולַע בן פואָה בן דודו
האם הכוונה היא שהוא היה
הבן של הדוד שלו?

רש"י הקדוש מסביר:
לא! זהו פשוט שם הסבא שלו!
בן דודו – כך שמו (רש"י).

אִישׁ יִשְׁשָׁכָר: שֵׁבֶט שֶׁל תּוֹרָה וְחָכְמָה

תּוֹלַע הָיָה מִשְׁבֵּט יִשְׁשָׁכָר.

שֵׁבֶט זֶה יָדוּעַ כְּשֵׁבֶט שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים הַלּוֹמְדִים תּוֹרָה
בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה.

זֶהוּ בְּדִיוק מָה שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיָה צָרִיךְ: מִנְהִיג שִׂיְאִיר אֶת
חַיֵּיהֶם בְּאוֹר הַתּוֹרָה וְהַמְשָׁפֵט, וְלֹא בְּכַח הַזְרוּעַ.

וַיִּשְׁפֹּט אֶת יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה

במשך 23 שנים שלמות, זכו עם ישראל להנהגה טובה ויציבה מה!
תארו לכם: דור שלם של ילדים גדל בתקופה של שלום, ללא פח
פחד ממלחמות, רק לומדים תורה ועובדים את ה' בשמחה.
הכל בזכות שופט צדיק אחד!

תַּעֲלוּמַת הַשָּׁנָה ה־23: הַסּוּד שֶׁל סֵפֶר 'סֵדֶר עוֹלָם'

יֵשׁ סוּד מְעִיֵּין בְּמִסְפַּר הַשָּׁנִים:

הַשּׁוּפֵט שֶׁהִגִּיעַ מִיַּד אַחֲרֵי תוֹלַע נִקְרָא
יָאִיר הַגִּלְעָדִי (וְהוּא שֹׁפֵט 22 שָׁנָה).

אַבֵּל חֲכָמֵינוּ מְגִלִּים לָנוּ שְׁשֵׁנִת הַפְּטִירָה
שֶׁל תוֹלַע (הַשָּׁנָה ה־23) נֶחֱשֶׁבֶת גַּם
לְשָׁנָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל יָאִיר!

אִיךְ אוֹתָהּ שָׁנָה יְכוּלָה לְהַסְפִּיר לְשָׁנֵי
שּׁוּפָטִים?

פְּתָרוֹן הַתַּעֲלוּמָה (פֶּירוּשׁ 'מִצּוֹדֵת דָּוִד')

הַמִּפְרֵשׁ 'מִצּוֹדֵת דָּוִד' מַסְבִּיר אֶת הַסּוּד בְּדִיוֹק:

תּוֹלַע נִפְטָר בְּאַמְצֵעַ הַשָּׁנָה ה־23 שָׁלוּ.

בְּאוֹתוֹ הָרִגַע מִמֶּשׁ, יֵאִיר הַגִּלְעָדִי הַתַּחִיל לְשַׁפּוֹט וְהַשְׁלִים אֶת אוֹתָהּ הַשָּׁנָה.

כֹּךְ הַשָּׁנָה עָלְתָה לְשִׁנְיָהֶם! הַשְׁגַּחַת ה' דָּאָגָה שְׁעִם יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁאֵר אֶף

רִגַע אֶחָד בְּלִי מִנְהִיג שִׁידְרִיךְ אוֹתָם.

הוֹדִיָּה וּתְפִילָּה: מִטֶּרֶת הַשָּׁלוֹם

בְּכָל יְמֵי חַיָּיו, תוֹלֵעַ דָּאָג שֶׁהָעַם
יָבִין שֶׁהַשָּׁקֵט הוּא מַתָּנָה עֲצוּמָה
עֲצוּמָה מֵה'.

כְּשִׁישׁ שָׁקֵט, לַפְעָמִים אָנָּשִׁים
שׁוֹכְחִים מִי נָתַן לָהֶם אֶת הַשָּׁלוֹם.

תוֹלֵעַ לְמַד אֶת יִשְׂרָאֵל לְנַצֵּל אֶת
הַזְּמַן לְהוֹדוֹת לַבּוֹרָא, לְהִתְפַּלֵּל,
וּלְשִׁמּוֹר עַל הַמַּצּוֹת כִּדִּי שֶׁהַטּוֹב
הַזֶּה יִמָּשֵׁךְ!

וַיָּמָת וַיִּקָּבֶר בְּנֶשְׁמִיר

לְאַחַר שָׁנִים כָּל כָּךְ יָפוֹת נָשָׁל
הַנְּהָגָה מְסוּרָה וְאַהֲבָה, נִפְטָר
תּוֹלַע הַצְּדִיק (שׁוֹפְטִים י', ב').
הוּא נִקְבָּר בְּעִירוֹ שְׁמִיר אֲשֶׁר
בְּהַר אֶפְרַיִם.

הָעַם נִפְרָד מִמָּנוּ מִתּוֹךְ כְּבוֹד
עָצוּם, וְהוֹקִיר תּוֹדָה לְשׁוֹפֵט הַנְּשִׁיקָט
שֶׁהֵבִיא כָּל כָּךְ הֶרְבֵּה אוֹר.

מָה אֲנַחֲנוּ לוֹמְדִים? הַכּוֹחַ שֶׁל הַשָּׂקֵט

לְמַדְנוּ מִתּוֹלָע בֶּן פּוּאָה שִׁיעוֹר
עָצוּם לַחַיִּים שְׁלָנוּ! גְּבוּר אֲמָתִי
הוּא לֹא רַק מִי שֶׁנִּלְחָם בַּשָּׂדֶה
בַּשָּׂדֶה... הַגְּבוּרָה הַכִּי גְדוֹלָה הִיא
לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּין אָנָּשִׁים,
לְלַמּוֹד תּוֹרָה בְּהַתְמָדָה, וּלְחַבֵּר
וּלְחַבֵּר אֶת כָּלֶם בְּאַהֲבָה לָהּ!
שֶׁנִּזְכָּה גַם אֲנַחֲנוּ לְהִיּוֹת גְּבוּרִים
שֶׁל אֹר וְשָׁלוֹם!

